Sfinții din pictura lui Arsenie Boca – verificare în contextul lui Rudolf Steiner

Cercetare refăcută după variante de nume – 15 august 2026

Criteriu: orice apariție la Steiner – doctrinară, biblică, artistică, istorică sau culturală. Au fost verificate și variante germane, engleze, latine și slave. **DA** = apare; **CONTEXT** = sfântul nu apare, dar tema apropiată este la Steiner; **NU** = nu am identificat o apariție relevantă.

I. Petru – Pavel – Iacov – Francisc de Assisi

Sfânt	Confirmare	Semnificație în context Steiner
Apostolul Petru	DA – direct	În ciclurile evanghelice, Petru este legat de o conștiință superioară și de cunoașterea Misteriului lui Hristos. GA 123, 139, 148.
Apostolul Pavel	DA – major	Damasc = percepere suprasensibilă a Hristosului; Pavel devine modelul recunoașterii Hristosului cosmic/eteric. GA 118, 131, 142.
Apostolul Iacov	DA – direct	Cu Petru și Ioan participă la Schimbarea la Față; Steiner tratează grupul ca martori ai unei experiențe inițiatice. GA 90b, 139, 148.
Francisc de Assisi	DA – major	Foarte important la Steiner: legat de Hristos și, distinct, de Buddha. Este una dintre cele mai clare prezențe steineriene din pictură. GA 109, 140, 141, 155.

II. Părinții pustiei, asceți și monahi

Sfânt	Confirmare	Semnificație în context Steiner
Macarie Egipteanul	NU	Nu apare în căutarea Macarius/Makarios/Makarius. Nu pot confirma o sursă Steiner pentru el.
Pavel din Teba	DA – artistic	Apare în GA 292, în altarul de la Isenheim: „Sf. Antonie și Sf. Pavel în pustie”. Context de istoria artei.
Antonie cel Mare	DA – artistic	GA 292: „Ispitirea Sf. Antonie”; demonii pictați sunt interpretați ca imagini ale realităților corpului astral.
David din Tesalonic	NU	Nu apare sub David of Thessaloniki / Salonica / David von Thessaloniki.
Alexie, Omul lui Dumnezeu	NU	Nu apare sub Alexius/Alexis/Alexios. Nu pot confirma o semnificație Steiner.
Nicodim cel Sfințit	NU	Nu apare sub Nicodim/Nicodemus of Tismana/Nikodemus von Tismana.

III. Mucenicii

Sfânt	Confirmare	Semnificație în context Steiner
Arhidiaconul Ștefan	NU – individual	Nu am identificat o tratare distinctă a lui Ștefan, deși Steiner discută amplu epoca apostolică și vederea spirituală a lui Hristos.
Mucenicul Sava Gotul	CONTEXT – gotic	Sava nu apare; însă Steiner tratează extensiv goții și pe Wulfila/Ulfila, inclusiv Biblia gotică. GA 51, 102, 353.

Mucenița Pelaghia	NU	Nu apare sub Pelagia/Pelaghia; identificarea exactă a sfintei din pictură rămâne utilă.
Mucenicul Mauriciu	CONTEXT – lance/Graal	Mauriciu nu apare. Steiner discută Sfânta Lance și Graalul, dar nu le leagă de Sf. Mauriciu. GA 55, 92, 98.
Mucenicul Hrisant (din Alexandria)	NU identificat	Nu am identificat o apariție la Steiner sau o receptare antroposofică relevantă sub Hrisant / Chrysanthus / Chrysanthos / Chrysantus. Tradiția îl prezintă ca originar din Alexandria și martirizat la Roma împreună cu Daria.
Mucenița Daria	NU identificat	Nu am identificat o apariție la Steiner sau o receptare antroposofică relevantă sub Daria. Notă: tradiția o prezintă pe Daria ca fiind din Atena, nu din Alexandria; ea și Hrisant au fost martirizați la Roma.
Sf. Mucenită Ecaterina din Alexandria	NU la Steiner / context antroposofic secundar	Nu am identificat o tratare directă la Rudolf Steiner sub Catherine/Katharina of Alexandria. Există însă o pagină dedicată ei în AnthroWiki, în principal hagiografică și fără o interpretare antroposofică proprie; deci nu o consider o „revendicare" antroposofică demonstrată.
Ioan cel Nou de la Suceava	NU identificat	Nu am identificat o apariție la Steiner sau o receptare antroposofică relevantă sub Ioan / John / Johannes the New of Suceava și variante apropiate.
Oprea Nicolae din Sălișteа	NU	Nu apare sub Nicolae Oprea / Nicholas Oprea / Oprea Nicolae.
Sf. Mucenic Nichifor	NU	Nu am găsit un Nichifor/Nicephorus/Nikephoros identificabil cu sfântul din pictură.
Sf. Mucenită Filoteia	NU	Nu apare sub Filoteia/Philothea în corpusul verificat.
Sf. Mucenită Tecla	NU	Nu apare sub Thecla/Thekla, deși în tradiția creștină este strâns legată de Apostolul Pavel.

IV. Ierarhi, învățători și tradiția Bisericii

Sfânt	Confirmare	Semnificație în context Steiner
Teodor Studitul	NU	Nu apare sub Theodore the Studite / Theodor Studit / Theodoros Studites.
Ieronim – Vulgata	DA – artistic	GA 292: Steiner analizează reprezentările lui Ieronim la Dürer și Leonardo, mai ales lumina, forma și expresia spirituală.
Silvestru, Papa Romei	NU	Nu apare sub Pope Sylvester / Papst Silvester; contextul constantinian la Steiner nu îl individualizează.
Petru, Patriarhul Alexandriei	NU	Nu apare sub Peter/Petrus von Alexandrien. Alexandria apare la Steiner, dar nu acest sfânt.
Calinic de la Cernica	NU / DA SIMETRIE	Nu apare sub Calinic/Callinicus of Cernica.

V. Sfinți slavi, ruși și balcanici

Sfânt	Confirmare	Semnificație în context Steiner
Ioan de la Rila	NU – verificat extins	Johannes von Rila, Ivan/Iwan Rilski, John of Rila, Ioann Rylsky, Johannes Rilensis: fără apariție Steiner identificată.

Serghie de Radonej	NU la Steiner / DA în context antroposofic rus ulterior	Nu am identificat o tratare directă la Steiner. În literatura antroposofică ulterioară despre spiritualitatea rusă și sophiologie, Serghie apare însă explicit: este discutat prin Pavel Florenski ca „înger păzitor al Rusiei", în comparație cu modul antroposofic de a descrie realitățile spirituale.
Serafim de Sarov	NU la Steiner / DA – context antroposofic rus puternic	Nu am identificat o tratare directă la Steiner. Legătura antroposofică este însă clară prin Margarita Woloschin, din cercul rus al lui Steiner, care a publicat în 1913 o viață a Sf. Serafim; ediția antroposofică actuală precizează explicit că relatarea este informată atât de Ortodoxie, cât și de antroposofie.
Dimitrie Basarabov	NU	Nu apare sub Basarabov/Basarbovo/Demetrius the New.
Sf. Parascheva	NU /DA - SIMETRIE	Parascheva/Paraskeva/Parasceva/Petka: fără apariție Steiner identificată.

Concluzie pentru logica picturii

Nucleu Steiner clar: Petru, Pavel, Iacov, Francisc de Assisi; plus un nucleu artistic: Ieronim, Antonie cel Mare, Pavel din Teba.

Punți indirecte: Sava Gotul prin goți/Wulfila și Mauriciu prin tema Lăncii/Graalului – fără ca Steiner să îi trateze personal.

Restul ansamblului: majoritatea sfinților români, balcanici și a mucenicilor nu au corespondent Steiner identificat. Pictura pare deci o galerie creștină universală în care există câteva subgrupuri clar compatibile cu interesele lui Steiner, nu o simplă galerie de „sfinți steinerieni".

Notă pentru contextul rus: Serafim de Sarov și Serghie de Radonej trebuie diferențiați de cazurile strict steineriene: nu i-am identificat la Steiner însuși, dar ambii intră în receptarea antroposofică rusă/ulterioară, Serafim mai direct, Serghie prin dialogul cu sophiologia rusă.

Repere primare

RSArchive: GA 139, GA 148 (Petru/Iacov); GA 142 (Pavel); GA 140 (Francisc–Buddha); GA 292 (Ieronim, Antonie, Pavel din Teba); GA 51 (goți/Wulfila); GA 98 (Lance/Graal).

Repere pentru receptarea antroposofică rusă / ulterioară

• Margarita Sabashnikova Woloschin, Seraphim of Sarov: A Russian Saint's Story – ediție Anthroposophic Press / Rudolf Steiner Bookstore – https://rudolfsteinerbookstore.com/product/seraphim-of-sarov/

• Starlight, Easter 2020 – studiu despre întâlnirea sophiologiei ruse cu antroposofia; Serghie de Radonej este discutat prin Florenski ca „guardian angel of Russia" – https://sophiafoundation.org/wp-content/uploads/2020/04/Starlight-Easter-2020-issue-99p.pdf